

Commentator: Dames en Heren, Komt naderbij, komt naderbij. Thans volgt een operavoorstelling. De leiding van ons operagezelschap "N.V. Opera Bergères" prijst zich gelukkig op dit Nat. Lab. festival te kunnen presenteren de première van

"L A P H I L I P P I N A"

Opera Buffa in 3 bedrijven met een proloog
door

ZWAANTJE COLENBRANDER - HOOFDKAAS

naar een gegeven van de bekende libretto-
schrijver GIACOMO TUTORE met muziek van

HERMOZ DOVERMAB

Het geheel onder leiding van MAESTRO MONTONO BREBIANIS

Commentator: Komt naderbij, dames en heren. Kiest Uw plaatsen en blijft gedurende de voorstelling ongeveer op Uw plaats staan. Roken verboden. De dames gelieven hun hoeden af te zetten. Ik geef U thans enige bijzonderheden. De beste krachten van de N.V. Opera Bergères spelen hedenavond mee.

ROLVERDELING:

PHILIPPINA, ongehoorzame Philipsdochter	TINEKE VAN TESSEL ^{*)}
VETERANO, oud Philipsman, vader van Philippina	J.W.L. COLENBRANDER
CAESARO, schout bij avond	H.B.G. HOOFDKAAS
PHILIPPO, jong Philipsgezel	J.C. JUNIS
YLCO VALVO, soldaat uit Friesland	E. KATTEVAER
NACHTWAKER	C. HERENHOVEN
VELDWACHTER	F. TAKSSLOT
Rei van verwaarloosde echtgenoten gedeclameerd door	ELS COLENBRANDER
Koor van meisjes	
Grote Rakker	
Kleine Rakker	
Commentator	JAN NALOPER
Zakelijke leiding	P. KARHALM

In de orkestbak Dick Gisbrekers en vele anderen
De aria van CAESARO is door de Schout zelf gedicht

De opera speelt in en om het stadhuis van een kleine Brabantse stad. Aan de ouverture gaat een proloog vooraf, gedicht en gezongen door PIET en TONY SARDIEN, met electronisch spinet-begeleiding van Dick GISBREKERS.

^{*)} Door ziekte verhinderd kon Tineke van Tessel op het laatste moment niet meedoen. Lies Coopman heeft haar vervangen.

P R O L O O G

gezongen door "De Straatzangers",
staande op bordes

PIET en TONY SARDIEN

met spinet-begeleiding van B.F. Gisbrekers

1. (Melodie van Zarah Leander)

Ik wil gelukkig zijn
Daarom wil 'k beslist geen Philipsman
Daar heb ie geen bliksem an
Dat weet ik wel, dat weet ik wel!
Ik wil een echte man
Die nog over liefde praten kan
En daar droom ik altijd van
Maar mijn droom vervliegt zo snel.

2. (Melodie "Drei Groschen Oper":
Der Mensch lebt durch den Kopf)

De vrouw eens Philipsmans
Is eeuwiglijk de klos
Als hij niet over 't werrek zwamt
Dan slaapt ie als een os
Want voor 't huw'lijks leven
Is zo'n vent bereden maat
't Lab. schijnt 't hoogste streven
Waar het hier op aard om gaat.

3. (Melodie "Drei Groschen Oper":
Proloog over Mackie Messer)

Obligaties, extra weken
Stukkies knippen, 't compenseert
Niet of nauw'lijks de gebreken
Op het Nat. Lab. aangeleerd

Een verzaam'ling vreemde kerels
Zitten daar bijeengeschraapt
En octrooien van een ander
Worden stiekum nageaapt

Op de guldens en de knaken
Staat geschreven: God met ons
Voor de geestelijke zaken
Heerst de satan over ons

Hoe problemen zich ontvouwen
Waarop dees voorzang zich baseert
Kunt U aanstonds gaan aanschouwen
Zorgt dat U er wat van leert.

EERSTE BEDRIJF

De schout zetelt op het bordes van het stadhuis. Het orkest speelt de ouverture, intussen komt Veterano aanrijden op een accuwagen, Philippina bij de haren vasthoudend. De wagen wordt bestuurd door Filippo, luid toeterend op de maat van de ouverture. Rakkers maken ruim baan. Achter de accuwagen sluit zich een steeds groeiende rij van protesterende en joelende meisjes aan. Veterano leidt Philippina voor de schout. Onderwijl zegt Commentator:

Geacht kermispubliek, een dramatisch gebeuren speelt zich onder onze medelijdende ogen af. We aanschouwen hier een man, tot razernij gedreven door het wangedrag van dat meisje dat hij aan de haren meesleurt naar het raadhuis. Ziet hoe op het bordes van het raadhuis de schout zetelt. Binnen zijn ook zijn wakkere helpers, de rakkers, de lanciers, de stadsbeul. Het is vandaag berechting van de kleine delictjes zoals kruimeldiefstallen, opvoedingsvergrijpen en ongehoorzaamheid van minderjarigen. Die oude man, kermisgenoten, die wij zojuist vertwijfeld deze kant op zagen komen, zoekt recht. Het is Veterano, een oud Philipsman! Heeft hij dat meisje onder verwensingen en stokslagen in zijn schuur gesmeten? Heeft hij haar geboeid achtergelaten tussen de turven en het sprokkelhout in het gezelschap van ratten, zodat zij tot beter inzicht kan komen? Niets van dit al. Ziet, hij begeeft zich met haar naar de zittende magistratuur en zal daar wel zijn hart uitstorten.

V. (richt zich beurtelings tot schout en publiek, aria van Ger-
mont "Si pura come uno angelo", uit La Traviata van Verdi)

Mensen, treedt allen nader
Ziet een bedroefde vader
Ziet een bedroefde vader, met zijn eervergeten dochter
Mensen, treedt allen nader
Ziet een bedroefde vader
Doodongelukkig over haar, die weigert zijn raad op te volgen.

Zij wil haar eigen weg gaan
Zij gaat haar eigen gang
Zij wil haar eigen weg gaan
Zij gaat haar eigen gang
En stort zich in het ongeluk
Met een totaal verkeerde man.

V. Hoor, schout, mijn klacht

C. Spreek vrijuit, brave baas!

V. Mijn dochter, achtbare schout, weigert de man te trouwen,
die ik voor haar bestemd heb.

C. Waarom Philippina?

(Pha. zwijgt nukkig)

V. Omdat zij in het geheim vrijt met een vreemde, een soldaat

C. Is dat waar, Philippina?

(Pha. zwijgt nukkig)

V. (wanhopig)

Als het kind niet met een Philips-man trouwt,
kan zij toch niet leven?

Waar moet zij wonen?
Wat moet zij eten?
Hoe moet zij stoken?
Wie zal haar dokter zijn?
Wat zal zij lezen?
Hoe zich ontspannen?
Waarheen reizen?

Maar laat ik U de man voorstellen, die ik voor haar op 't oog heb.

(Pho. nadert)

C. Nu, Philippina?

Pha. (rillend van afschuw)

Ik zal toch zelf wel weten op wie ik verliefd ben.

KOOR van meisjes (carnavalslied voor koor
"Largo al quadrupa pede", uit la Traviata van Verdi)

Mogen we zelf onze minnaars nog kiezen
Kijk me die vader eens, 't is een schandaal
Wees toch vooral niet bang
En ga je eigen gang
Kies zelf een vriendje uit
Dat je kussen kan
Laat er los
Laat los, laat los, laat los, laat los, laat los, laat los
Laat er los ouwe tiran
Laat er los ouwe tiran.

C. Een ernstige zaak, die ik zal behandelen geheel volgens mijn vaste stelregel: "Doe niet heden, wat ge ook morgen nog kunt uitstellen". In het cachot zult ge gelegenheid hebben, Philippina, rustig over Uw gedrag na te denken.

Commentator fluisterend: hooggeacht publiek, nu ziet ge hoe het recht zijn loop neemt. Philippina, de trotse dochter, wacht een droef lot in de vochtige kerkers van het oude raadhuis. Zal haar hart gebroken worden door de honger, door de vernederingen en laagheden van het bewakend personeel? Eens zal de schout, in zijn edelmoedigheid, vonnis wijzen in dit tragische proces. Zal Philippina dan nog leven? Ai-----, daar gaat zij, de ongelukkige, de veldwachter gaat haar opsluiten. De kerkerdeur wordt geopend en zij verdwijnt in de gewelven.

C. wenkt de veldwachter die Pha. de trap afsleurt en in het cachot duwt. Intussen zingt het koor het carnavalslied uit La Traviata.

Mogen we zelf onze minnaars nog kiezen
Schaam je toch vader! Het is een schandaal
Vader ik tart je
Dwing niet haar hart, je
Krenkt in je dochter ons allemaal!

(Allen af)

Commentator: Hier eindigt het le bedrijf. In de pauze die thans volgt zullen we community singing beoefenen onder leiding van ons aller Remedi.

TWEEDE BEDRIJF

Commentator: Dames en Heren, wij moeten verder. Het tweede bedrijf wacht ons. Het is thans nacht. Philippina zucht achter de tralies. Zij denkt aan haar minnaar, haar dappere musketier en smacht. Zij stort haar leed uit in de aria "Porgi Amor" (begin 2e acte Figaro van Mozart):

Amor, breng mij wat verlichting
in mijn smart
Geef mij mijn geliefde terug
of laat mij anders sterven.

Middelerwijl nadert een groep vrouwen gehuld in grijze sluiers en loopt heen en weer voor het bordes.

Pha. (aan het eind van haar latijn, verschrikt): Wie komt daar!

(Declamatie op treurmuziek)

Wij zijn de verwaarloosde vrouwen
Moe en oud van verdriet
Wij hoeven ons niet meer te kleden
Die mannen zien ons niet.

Jij arm, onschuldig duifje
Draag maar gelaten je straf
Veel zwaarder nog werd je leven
Wanneer je aan Philips je gaf.

Geef een Lab-man wat electronen
En een handjevol vloeibare lucht
En een serie mislukte proeven
Maar ga als vrouw op de vlucht.

Want liefde kan hij je niet geven
Die heeft hij alleen voor zijn werk
O zuster, trouw nooit een van Philips
Weersta je vader - wees sterk!

(Tijdens het laatste couplet verwijderen de gesluierden zich en komt Ylco op)

Y.V. (klemt zich aan de tralies en zingt samen met Pha:
Liefdesduet "Don Pasquale" van Donizetti)

O mijn geliefde wat lijden
Door een wreed noodlot gescheiden
O mijn geliefde wat lijden
Zullen wij ooit weer samen zijn?
Tralies zijn tussen ons beiden
Wij aan verschillende zijden
Ach liefste, een zoen, ach.

(Aan slot van duet komt de Nachtwaker op,
het Bergères-lied lallend)

Nw. Alles in orde hier? Ik docht da'k wa heurde. Oh, da zal wel van da lab-fest afkomme. De labjassen gunne ne nachtwaker ni ens z'n nachtrust.
(ziet Y.V.) Hé, wa moet da dôr?

Y.V. Dat giet dy neat oan.

Nw. O nee, goa me da niks an? As ge nie vlug ouw bieze pakt,
dan zitte zo in 't cachot.

Y.V. Dou moast dwaen, hwat'st net litte kinst.

Nw. (Smijt Y.V. in het cachot en zegt verbaasd)

Hij got er mee smaak in

(Vervolgt zijn ronde en af)

Pho. (komt op, zingt bij het cachot, "Parigi, o cara, noi las-
ceremo" uit La Traviata van Verdi. Y.V. interrumpeert met
lelijke woorden)

O liefste, welke duivel

Heeft je gegrepen

Dat je mijn liefde

Niet hebt begrepen

Breek je tralies

Kom je warmen

Kom in mijn armen

Kom aan mijn harte

Dat klopt voor jou.

Moest ik alleene

Hier blijven wenen

Ik ging niet henen

Ik bleef bij jou.

(Tijdens aria komt Nw. weer aanlopen)

Nw. Nou breekt ok me ne andere klomp nog. Dér zit er alweer
eene. Mar gij goat er ok in manneke.

Pho. Dat mag hem den claque niet poussére!

(Nw. smijt ook Pho. in het cachot)

Nw. Wat ne nacht, wat ne nacht.

(hoofdschuddend af)

Commentator: Hoogvereerd publiek, wij laten Philippina en
haar twee minnaars thans achter in het cachot.
Laten we het beste er maar van hopen. Onderwijl
de hartstochten daar vrij spel hebben, zingen
wij in de 2e pauze nu een eenvoudig liedje on-
der aanvoering van Remedi.

DERDE BEDRIJF.

Commentator: Ons drama nadert zijn hoogtepunt. Dit laatste bedrijf, dames en heren, speelt de volgende dag. Het is nog in de vroege morgenuren. Hoe zal het in de kerker zijn? Zullen de heren op de vuist zijn gegaan, en elkaar afgemaakt hebben? Niemand weet het nog. Moge toch de schout de zaak Philippina rechtvaardig berechten. Ziet, de schout is ~~reeds~~ op en zit op het bordes van het Raadhuis, gereed om recht te spreken. De veldwachter is ook al aanwezig. Daar komt Veterano, de arme oude.

V. Schout, ik kom Uw beslissing horen.

C. (Aria)

Je wilt dat je dochter een Philipsman trouwt
Dat wil je, dat wil je, dat wil je!
Maar zij wil een jongen, waar zij meer van houdt,
Dat wil ze, dat wil ze, dat wil ze!

Ik eis dat een kind doet wat vader begeert,
En dat vader de liefde van 't kind respecteert.
En hoe of je 't ook doet, 't is dus altijd verkeerd,
Wat wil je, wat wil je, wat wil je!

C. Hoe je het ook bekijkt, het blijft moeilijk

(Tegen Vw.) Leid Philippina voor!

Vw. (opent cachot waar hij drie personen ziet in plaats van slechts één, zingt doodverschrikt: "Il caballo calpita", 1ste acte Cavalleria Rusticana van Mascagni, tegen het einde komt het koor aanslorren)

Heer ben ik wel goed bij zin
Slechts de dochter ging er in
Kijk wat hier voor mij staat
Voor mij staan hier op een rij
Krijgsman, minnaar en ook zij
Waar heel de twist om gaat
Heer ben ik wel goed bij zin
Slechts de dochter ging er in
Slechts de dochter
Slechts de dochter
Ja!

(Y.V.) wordt voorgeleid)

C. Wie ben jij? Hoe kom je hier?

Y.V. Hwat it earste oangiet acht'bre Schout, ik bin in Fries.

C. Een vreemdeling dus, laat je pas zien

(Y.V. laat zijn pas zien)

C. In orde, ga voort!

Y.V. Ik learde op in fakânsjereis Philippina kennen, doe't ik noch ijn Drachten skeermessen slipe foar de Eindhovense lampefabriek.

C. Hij is een Philipsman. Hij werkte bij Philips Drachten!

C. (terzijde): Goddank, het compromis is in zicht.

(hardop): Wat denkt U ervan, Veterano?

V. Ik moet eigenlijk weinig van die bovenmoerdijkers hebben, maar ja als hij nu echt een Philips-man is... Ik zou toch graag Filippo er ook bij hebben

C. Laat Filippo komen!

Pho. (zodra hij Y.V. ziet)

En zoals ik je al zei, Valvo, je moet geen C-tje gebruiken van 100 K maar van 10 K.

Y.V. En dan een ~~Ducatti~~, geen Philips

V. en Waar hebben ze het over? Wat zeggen ze?

C.

C. Haal Philippina!

(philippina komt. Y.V. en Pho. praten intussen door over C-tjes)

C. Philippina, na een ernstig onderzoek hebben wij besloten je voor deze keer zelf te laten kiezen

V. Wel mijn kind, wat zeg je van deze mannen?

Pha. (verbitterd)

Dat zijn geen mannen, dat zijn labjassen

(barst uit in aria: "No sa piu", 1ste acte Figaro, Mozart)
(onderwijl komt koor weer voor de dag)

Wat een slag

Wat een smart

Wat ellende

Wat gepraat

Wat geklets

Zonder ende

Geen van twee kan mij nu meer bekoren

Geen van twee wil ik toebehoren

'kGa nog liever het klooster in

'kGa nog liever het klooster in.

Nee ik wil er niet om liegen

Ik kan op allebei wel spugen

Labjassen zijn het

En labjassen blijven het

Die mij eens beminden

Maar dat is nu voorbij.

W Wat een slag enz..... tot "klooster in".

Zij waren mij vergeten

Zij waren mij vergeten

Had ik daar niet gezeten

Ze hadden het niet geweten

Zij waren mij vergeten

Voor I en E en C kwadraat

En wat er nog meer bij hoort.

Van liefde geen enkel woord

Had ik daar niet gezeten

Hadden zij het niet geweten

Zij waren mij vergeten.

Zij spraken van Philips en Philips en Philips
Van 't Lab en 't licht en Philips
Van I en E en C kwadraat
En wat er nog meer bij hoort
Van liefde geen enkel woord.

Van kussen gans verstoken
Is nu mijn hart gebroken
Aan trouwen heb ik lak, ja lak
~~'k~~ Wil niet zo'n lab-maniak.

Pha. En nu begint het volle leven!

(Orkest zet in "Libiamo" uit 1ste acte Traviata van
Verdi, het koor zingt)

Koor: Bergères, Bergères, De Phila Bergères tralala enz.

(Allen walsend af)

Commentator kondigt het einde aan.
